

עמ"ת (מרכז) 25506-03-25 - מואמן עלאן (עציר) נ' מדינת ישראל

עמ"ת (מרכז) 25506-03-25 - מואמן עלאן נ' מדינת ישראל מחוזי מרכז

עמ"ת (מרכז) 25506-03-25

מואמן עלאן (עציר)

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[04.04.2025]

כבוד השופטת אילה אורן

החלטה

לפני ערר על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון (כבוד השופט איתי נעמן) מיום 9.2.2025 במ"ת

60648-12-24, בה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

רקע

ביום 23.12.2024 הוגש נגד העורר כתב אישום רחב היקף המייחס לו ביצעו עבירות קשירות קשר לעשות פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין-1977 (להלן: "חוק העונשין"); ריבוי עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 לחוק העונשין; ריבוי עבירות שימוש ברכיב חיוני בכוונה להונות, לפי סעיפים שונים בחוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019; כתיבת תוכנה שתוצאתה מידע כוזב, לפי סעיף 3(א)(2) לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995, ואיסור עשיית פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

בכתב האישום ארבעה אישומים, ולפי עובדותיו בתמצית, העורר - תושב אזור יהודה ושומרון, קשר קשר עם אחרים על מנת להונות באמצעים מקוונים עשרות קורבנות אזרחי ישראל. בשלב ראשון, פעלו העורר והאחרים להשגת מספרי מנויים סלולריים של אזרחים ישראליים, מתוך מאגרים שונים. בשלב שני, שלחו העורר והאחרים לבעלי המנויים הסלולריים "מסרונים דיגיטליים", שבהם הוצגו בפניהם הודעות כזב כי חשבונית ה-BIT שלהם ננעלו "מטעמי אבטחה", וכדי לשחרר את החסימה עליהם לאמת את זהותם ואת פרטי החשבונית שלהם באמצעות לחיצה על קישורית שצורפה להודעה. לחיצה על הקישורית הובילה את בעל המנוי לדף אינטרנט שזויף כך שייראה כאילו הוא דף רשמי של חברת BIT, שם הוא התבקש להזין את פרטיו האישיים ואת פרטי כרטיס האשראי שלו. הפרטים שהוזנו היו מגיעים אל העורר והאחרים, ששמרו אותם בשרת אחסון שהחזיקו. בשלב שלישי, עשו העורר והאחרים שימוש בפרטים האישיים של בעלי המנויים ובפרטי האשראי שלהם, כדי לנייד את המנויים הסלולריים לחברה אחרת, במטרה להשתלט עליהם. העורר והאחרים היו נכנסים לאתר של חברת התקשורת WECOM (להלן: "החברה"), ומבקשים לנייד אליה את מנוי הסלולר. מהחברה הייתה נשלחת לבעל המנוי הודעה שבה התבקש להזין קוד.

העורר והאחרים פעלו לכך שבמקום לדף האינטרנט של החברה, היה בעל המנוי מגיע לדף אינטרנט מזויף נוסף שנחזה להיות של חברת BIT ושם היה מזין את הקוד, בסברו שמדובר בפעולת המשך לפעולה הקודמת שביצע, לשחרור נעילת חשבון ה-BIT שלו. במקרים שבהם בעל המנוי לא הזין את הקוד בדף האינטרנט המזויף, פעלו העורר והאחרים לכך שהוא היה מקבל שיחת טלפון מוקלטת, שבה התבקש להזין את הקוד שקיבל בלחיצה על מקשי הטלפון. הקודים שהזינו בעלי המנויים היו מגיעים לידי העורר והאחרים, והם היו מזינים אותם באתר החברה ובכך היו משלימים את פעולת הניוד של המנויים הסלולריים ואת ההשתלטות עליהם. בשלב רביעי, כשבידיהם שליטה במנויים הסלולריים, בפרטי בעלי המנויים ופרטי כרטיסי האשראי שלהם, היו העורר והאחרים מבצעים בחשבונותיהם של בעלי המנויים ובכרטיסי האשראי שלהם פעולות פיננסיות שלא כדין. השיטה הופעלה בין החודשים פברואר עד נובמבר 2024, כלפי 61 קורבנות. תוך כך, ביצעו העורר ואחרים עסקאות ופעולות מרמה בהיקף של 365,852 ₪, ובנוסף נערך ניסיון לבצע פעולות מרמה נוספות בהיקף של 8,353 ₪.

על פי האישום השני, השיטה הופעלה בין החודשים מרץ עד ספטמבר 2024, כשהעורר ואחרים עשו שימוש באמצעות פרטי כרטיסי האשראי לצורך הטענת מאות כרטיסי "רב-קו", לשם מכירתם לתושבי האזור, כדי לאפשר את תנועתם בשטחי מדינת ישראל. בשיטה זו, הטעינו העורר והאחרים במרמה 762 כרטיסי "רב-קו" בסכום של 152,400 ש"ח, וניסו להטעין 673 כרטיסים נוספים בסכום של 134,600 ש"ח.

על פי האישום השלישי, לאחר שבעלי המנויים השיבו את המנויים לחברות התקשורת במקור ולפני הניוד, ולאחר שכרטיסי האשראי שלהם נחסמו כדי למנוע שימושי מרמה נוספים, פעלו העורר והאחרים לחדש את תכנית המרמה, וביום 24.11.24 שלחו 2,107 מסרונים דיג כוזבים נוספים למספרי טלפון ישראליים, במטרה להשיג את פרטי בעלי המנויים ואת פרטי האשראי שלהם, כדי לבצע על חשבונם במרמה עסקאות אשראי נוספות. תכנית זו נבלמה, לאחר שהעורר נעצר.

על פי האישום הרביעי, העורר והאחרים ביצעו פעולות ברכוש אסור בהיקף של 155,934 ש"ח לפחות, וכמו כן קיבלו לידיהם את הזכות למימוש מסגרות אשראי בהיקף של 625,500 ש"ח לפחות.

בדיון מיום 2.1.2025, הסכימו ב"כ העורר לקיומן של ראיות לכאורה ובית המשפט קמא הורה על הגשת תסקיר מאת שירות המבחן.

תסקיר שירות המבחן

בתסקיר מיום 23.1.2025 התייחס שירות המבחן לנסיבותיו האישיות של העורר: הוא רווק כבן 23, תושב כפר בית עור אל תחתה ברמאללה. טרם מעצרו התגורר בבית הוריו ולמד מנהל עסקים באוניברסיטת ביר זית.

העורר סיפר שהוא גדל במשפחה נורמטיבית ומסורתית, ותיאר קשר תקין עם הוריו, והציג את עצמו כבעל הישגים גבוהים בתחום הלימודים. במישור התעסוקתי מסר העורר כי מגיל 17 עזר לאביו בעסק המשפחתי במקביל ללימודיו, ובהמשך נתמך כלכלית על ידי הוריו.

אשר לנסיבות מעצרו, העורר הביע תובנה להשלכות התנהגותו, מסר שהוא מבין כיום שהתנהלותו נבעה מאימפולסיביות לצד נטייה להיגררות ומשיקול דעת מוטעה משום שלא השכיל לחשוב קדימה לעומק על השלכות מעשיו. אשר לשותפיו לתיק, תיאר היכרות עם השותף, שמתגורר באותו יישוב ומזה שנה נפגש עמו במפגש חברים, ושלל היכרות עם שותף אחר.

שירות המבחן התרשם שהעורר בעל יכולות תפקודיות גבוהות בתחומי החיים השוני, אך הוא נעדר בשלות רגשית, בעל נטייה להתנהגות אימפולסיבית, נטייה לנגררות והיעדר יכולת חשיבה לטווח הארוך על השלכות התנהגותו. עוד צוין כי קיים פער במסירת המידע סביב התנהלותו ויחסיו הבין-אישיים בשעה שבלטו דפוסי טשטוש והסתרה מצדו. עוד עלה מהתסקיר כי לעורר קושי בעמידה בגבולות פנימיים וחיצוניים, והוא נוטה לצמצם את משמעות קשריו החברתיים השוליים. שירות המבחן העריך שקיימת מידת סיכון לא מבוטלת להישנות מקרים דומים מצדו של העורר בעתיד, ולהתנהלות פורצת גבולות. העורר הציע לשהות בבית הוריו ברמאללה. שירות המבחן נפגש עם המפקחים המוצעים (גיסו, בן 28 שהתגורר במקור בלוד, וקרוב משפחה נוסף בן 25 המתגורר בשכונת שועפט בירושלים), ומצא שהם לא מתאימים לשמש כערבים מפקחים על העורר, בפרט לאורך זמן ממושך, ובסופו של יום שירות המבחן נמנע מהמלצה לשחרור העורר.

בדין מיום 2.2.2025 בבית המשפט קמא עתרה ההגנה לשחרור העורר לשטחי האזור, בערבויות שיבטיחו את התייצבותו לדין, ובהמשך ביקשה להשימו במעצר בפיקוח אלקטרוני במדינת ישראל, בפיקוח ובערבויות של גיסו של העורר שנבחן על ידי שירות המבחן ובני משפחה נוספים.

החלטת בית המשפט קמא

בתמצית, בהחלטה מיום 9.2.2025 הורה בית המשפט קמא על מעצר העורר עד לתום ההליכים המשפטיים. נקבע כי המעשים המיוחסים לעורר, נסיבות ביצוען ונסיבותיו האישיות מקימים נגדו עילת מסוכנות גבוהה וחשש להתחמקות מהליכי שפיטה. בית המשפט בחן את נסיבות העבירות דין ותסקיר שירות המבחן וקבע כי מאפייני אישיותו של העורר מלמדים גם הם על מסוכנותו. ועוד נקבע כי מסוכנות זו תעמוד בעינה אף לו יוטלו על העורר מגבלות קונקרטיות כמו איסור על שימוש במרשתת. נקבע כי החלופה בשטחי האזור לא יכולה לתת מענה הולם למסוכנות הנשקפת מהעורר, וממילא רשויות האכיפה אינן פועלו בשטחי האזור, כך שלא ניתן לאכוף חלופה זו. אשר לבקשה לחלופת מעצר בתחומי מדינת ישראל, נקבע שהיא תיעשה במקרים נדירים ויוצאי דופן, שלא חלים על העורר. בית המשפט נתן דעתו גם לעילת ההימלטות מובהקת הנשקפת מהעורר בהיותו תושב האזור, בנסיבותיו האישיות, ומטעמים הללו הורה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים.

טענות הצדדים

ב"כ העורר טען כי בית המשפט קמא שגה משהורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בדיון ביום 2.1.2025 נקבע כי שירות המבחן יבחן כל חלופת מעצר שהעורר יניח בפניו. לו היה העורר יודע כי החלופה תיפסל מן הטעם של היעדר יכולת של גורמי אכיפת החוק לפקח על העורר, הוא היה מציג בפני שירות המבחן חלופה אחרת בתחומי ישראל. אין זה ראוי לאפשר הזדמנות אחת בלבד להצגת החלופה רק משום שמדובר בתושב האזור. התסקיר לא קבע שמדובר באדם כה מסוכן שחלופה לא תסכון. נטען כי יכול שחלופה בשטחי מדינת ישראל עם מפקחים ראויים הייתה מביאה למסקנה אחרת, ולכן היה על בית המשפט לאפשר הפניה לקבלת תסקיר משלים. נטען כי העורר בן למשפחה נורמטיבית, אדם צעיר שלומד באוניברסיטה, שמהתסקיר עולה כי הוא חווה את מעצרו כמשברי ומרתיע בעודו נתון בעומס רגשי. נוסף לכך נטען כי שירות המבחן פסל את גיסו של העורר כמפקח בשל מחויבויותיו לפרנסת משפחתו, מה שהצביע לכאורה על היעדר פניות. לפיכך עתרה ההגנה לבחינת חלופת מעצר בעיר לוד בבית גיסו בפיקוח מפקחים שטרם על ידי שירות המבחן, באופן שייתן פתרון לצורך בפיקוח אנושי לצד איזוק אלקטרוני, כמו גם הטלת תנאים מגבילים של הגבלת גישה למרשתת, וערבויות כספיות. ב"כ המשיבה סמכה ידיה על החלטת בית המשפט קמא וביקשה לדחות את הערר. דיון והכרעה

בית המשפט קמא בחן את השאלות הצריכות, דן בהן דבר דבור על אופניו, והורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, לנוכח מסוכנותו הגבוהה, החשש להימלטות, ובהעדר חלופה שביכולתה ליתן מענה לעילות המעצר - מסקנות להן אני שותפה.

עסקינן בעורר שביצע לכאורה מסכת עבירות מרמה רבות וחמורות, בצוותא עם אחרים, בתכנון מוקדם, תוך שימוש באמצעים מיוחדים, בידע ייחודי, בתחכום וברמייה שיטתית, במשך תקופה ארוכה של 9 חודשים. העורר חדל ממעשיו רק כשנתפס בכף, בהתערבות כוחות הביטחון שעצרו אותו בהיותו בשטחי האזור. במעשיו לכאורה, נטל העורר מעשרות קורבנות תמימים כסף במרמה, וגרף לכיסו סכומים אדירים. פעולתו העבריינית של העורר נעשתה משל היה תמנון רב זרועות היוצא ממקום מושבו בשטחי הרשות, ובאופן מקוון נכנס לכיסם של עשרות אזרחים תמימים בישראל, ופוגע בהם תוך שימוש בפלטפורמות אינטרנטיות, בנועזות ובתחכום רב.

שותפה אני לדעתו של בית המשפט קמא - מדובר בעורר שסיגל לעצמו אורח חיים עברייני, שרחוק מרחק רב ממעידה חד פעמית ונקודתית. כפועל יוצא מכך, משקלה של טענת ההגנה בדבר עברו הפלילי הנקי של העורר, מוגבל ומחוויר אל מול מעשיו העברייניים החוזרים ונשנים.

מעשיו של העורר לכאורה, מלמידים על מסוכנותו הגבוהה לביצוע עבירות דומות. השימוש שעשה במרשתת כפלטפורמה לביצוע מסכת העבירות, מקים קושי ממשי להציב לו גבול שייתן מענה אמיתי למסכנות, זאת משעה שהוא הוכיח כי פריצת גבולות בשיטות מתוחכמות, היא אומנותו.

פסיקת בית המשפט העליון עמדה על החומרה הנלווית לעבירות המבוצעות במרחב האינטרנטי, בשימוש באמצעים ביתיים ותוכנות ייעודיות, וניצול ידע אישי ותחכום, המציבים קושי בפני עצמם לשחרורו נאשמים בפלילים לחלופת מעצר או להשמתם באיזוק אלקטרוני (בש"פ 4720/15 בן משה נ' מדינת ישראל (28.5.2015)).

בעניינו, הערכת רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מהעורר מתבססת לא רק על העבירות שביצע לכאורה, אלא גם על האמור בתסקיר בהתייחס לקווי אישיותו והתנהלותו. שירות המבחן ציין כי בלטו דפוסי טשטוש והסתרה מצד העורר, נטייה לצמצם בדיווחיו את קשריו השוליים, היגררות, קושי בעמידה בגבולות פנימיים וחיצוניים, והוערך קיומו של סיכון לא מבוטל במצבו.

לעניין עתירת ההגנה לתסקיר משלים או בחינת חלופה נוספת במדינת ישראל, מצאתי לדחות. בקשה להתיר את שהותו של העורר, תושב האזור שאינו מחזיק באישור כניסה בישראל, בחלופה בישראל כשלא ידועה עמדת גורמי הביטחון לגביו, בעייתית וחריגה. אמנם, הפסיקה הכירה באפשרות של שחרור תושב האזור לחלופה בשטחי מדינת ישראל, אולם זאת רק במקרים נדירים ויוצאי דופן, משום שההליך הפלילי לא נועד ליצור "מסלול עוקף" להעדר אישור שהייה בישראל (בש"פ 6781/13 קונדוס נ' מדינת ישראל (4.11.2013); בש"פ 3797/15 פלוני נ' מדינת ישראל (11.6.2015); בש"פ 1057/23 אבו קבטייה נ' מדינת ישראל (27.2.2023)). ביתר שאת נכונים הדברים בתקופה ביטחונית מורכבת, כפי שמתמודדת מדינת ישראל גם בימים אלה.

המקרה של העורר אינו מצדיק חריגה מיוחדת מהפסיקה הנוהגת אשר לעבריינים תושבי האזור. נהפוך הוא, נוסף למסכנות הגבוהה קיים קושי מהותי במתן אמון בו כי הוא יקיים את הוראות בית המשפט ולא יפר את התנאים המגבילים. יתרה מכך, אין במעצר באיזוק כדי לתת את המענה הדרוש למסכנותו, שכן בנקל הוא יוכל להמשיך ולבצע עבירות דומות ואחרות גם תחת פיקוח אלקטרוני. בהקשר זה נזכיר, כי אמון בנאשם בפלילים הוא תנאי הכרחי לשחרור לחלופה או מעצר באיזוק, ובלעדיו אין (בש"פ 5581/19 פלוני נ' מדינת ישראל (4.9.2019); בש"פ 8459/20 מדינת ישראל נ' פלוני (28.1.2021); בש"פ 6656/22 פקיה נ' מדינת ישראל (12.10.2022)). לכל אלה מצטרפת עילה ממשית של חשש להימלטות של העורר מהדין, בהיות תושב האזור. אשר על כן, מכל הטעמים לעיל מצאתי שלא נפלה כל שגגה בהחלטת בית המשפט קמא, ולפיכך הערר נדחה. משביקשו ב"כ העורר שההחלטה תנתן בהעדרם, היא תשלח לצדדים, לשב"ס ולשירות המבחן על ידי מזכירות בית המשפט.

ניתנה היום, ו' ניסן תשפ"ה, 04 אפריל 2025, בהעדר הצדדים.